

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednim prilogami ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto	13 K 20 h, ali gl. 6 60
pol leta	6, 60, 3 30
četrt leta	3, 40, 1 70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema-upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez dopolnjenih naročnin se ne osiramo.

Oglasni in poslanec se računajo po petih vrstah če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr., vsak vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopolni naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamo in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od »Soča« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1 60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici št. 1 Jellersitz v Nunski ulici; — v Trzinu v tobakarni Lavrenčič na trgu delle Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 23. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Mejavec) tiska in zal.

Dabilo na naročbo.

V nadi, da nam ostanejo zvesti vsi naši naročniki tudi v novem letu 1905., vabimo na naročbo našega lista še druge, ker je pač potreba, da je »Soča« razširjena kar največ mogoče po celi deželi in izven nje, vpoštevaje današnje najžalostnejše politične čase na Goriškem, katere zakrivljajo »slovenski« klerikalci, ki so zapustili stara pota narodnega boja in stremljenja za napredek ter krenili na pota brezdomovinstva in skrajne nebrzičnosti za veljavo našega naroda in našega jezika. Sedaj, po zadnjem deželnozborskem zasedanju, ni nikakega dvoma več, da se vrši boj za naše svete pravice le iz narodno-naprednih vrst ter da klerikalci niso le samo pasivni, marveč da naravnost pomagajo sovražniku slovenskega naroda. Zapustili so slovensko zastavo ter se prodali drugorodcem, ki izkoriščajo vsled tega nastali položaj v skrajni meri v škodo Slovincem.

Edino »Soča« je tu, ki razkrinkava »slovenske« klerikalne sleparje naroda, ki kaže njihovo goriškim Slovincem tako pogubonosno politiko in pravi luči ter se ne straši govoriti vselej in povsod resnico, podprto z neizpodbitnimi dejstvi, če je prav ali ni temu ali onemu...

V izredno nevarnih časih živimo, zagledal pa je dolžnost vsakega dobromislečega goriškega Slovence, da pristopi in stoji trdno v vrstah narodno-napredne stranke proti vsem sovražnikom: drugorodcem in proti onim v domači hiši. Dolžnost je vsakega, podpirati tudi napredno časopisje, kajti le če je to zadostno podprto in močno, bo mogoče v največji meri olajševati naše narodno delo, da se otresemo tujega jarma — in pa blagoslovljenih verig!

Vabimo na naročbo, priponinjaje, da bo izhajala »Soča« tudi naprej po dvakrat na teden z rednimi prilogami; vrhu tega so že dobili naročniki »Kažipot po Goriškem«, v kratkem dobijo še »Kažipot po Ljublija i in kranjskih mestih«; vozne rede železnic, parobrodov in pošt bomo tudi redno po

navadi prilagali. Tako je cena za naš tist z vsemi temi prilogami jako nizka.

Vabimo na naročbo, želeč ob jednem vsem našim naročnikom, sotrudnikom in somišljenikom:

Srečno in veselo novo leto!

K novemu občinskemu redu.

II.

Dopisnik v št. 102. »Gorice« se boji, da bi utegnil na novo v kaki občini nastavljeni tajnik umreti prav kmalu, na kar bi bila občina dolžna plačevati pokojnino udovi in otrokom, zraven tega pa še vzdrževati novega tajnika. Kaj takega bi se sicer lahko pripetilo, ali kaj takega se vendar se sme jemati za nekako merilo, po katerem se merijo troški za tajniške službe po novem občinskem redu. Naravnost za lase pa je privlečena še tretja mogočnost, češ, tudi drugi tajnik z veliko družino lahko hitro umrje, in uboga prizadeta občina bo morala skrbeti kar za tri tajniške družine. — Tako naglo pa menda vendar ne bodo mrlili novi občinski tajniki in tako velikih družin tudi ne bodo vsi imeli! Take eventualitete stavljeni za pravilo, to je pristna klerikalna manira, kadar se hoče begati ljudi. Potemtakem bi tudi dežela ne smela imeti svojih stalno nastavljenih uradnikov — ker jo mora biti strah, da pomrjejo kar drug za drugim, zapustile velike družine, za katere bo treba skrbeti, zajedno pa plačevati nove uradnike. Ti zopet pomrjejo, strašni troški, pa zopet novi dobro plačani uradniki. Strašno! Taka razmišljanja po »Gorici« pač kažejo le to, da se hoče nekaj reči proti novemu občinskemu redu, ker pa se nima prav pravih vzrokov, se jih pa lovi po zraku.

Drugi dopisnik v »Gorici« št. 103. bi tudi rad kaj povedal proti novemu občinskemu redu. Ali ne ve nič posebnega; le kopiral je prejšnjega pisca. Da bi pa bilo vsaj nekaj »originalnega«, piše med drugim: »Gotovo pa je, da bi našel deželni odbor, katerega večina je italijanska, dovolj takih žalostnih značajev in slovenskih rene-

žatov, katere bi postavjal za tajnike in kateri bi ga povsod in povsem podpirali v takih nakanih ter mu šii na roke, ker bi bili za to tudi prav dobro plačani. Ozmimo se na Ločnik. Pisec teh vrstic se dobro spominja, kako je bilo tam pred 50 leti. Govorilo se je v Ločniku splošno slovenski. Pojdite pa zdaj v Ločnik in prepričali se bode, kak prvirat se je tam izvršil v tem pogledu v 50 letih. Malce čudna zveza! Da bi se bil Ločnik poitalijančil baš po občinskih tajnikih, to trditi je pač abotno. Narodne zavesti je manjkalo, in tako se je raznarodenje izvršilo brez težav, samo ob sebi, noben slovenski tajnik bi ga ne bil zadržal, zlasti se, ker treba vpoštevati, da čisto slovenski Ločnik ni bil nikoli, marveč je bil pred 50 leti in poprej tam italijanski živjel že prevla. moč motan. Take primere, kakor omenjena v »Gorici«, so šepave, ter se ne dajo nanašati na sedanje razmere. V ostalem smo pa že povedali, odkod in kaki naj bodo občinski tajniki. —

V »Gorici« se tudi zahteva, naj napravi vsaka občina prošnjo na vlado, da se občinski red zavrne... predno pa pride v novo obravnavo, naj ga zahtevajo od deželnega odbora, da bodo lahko do časa ugovarjale proti neumestnim točkam. To je narobe svet! Od občin se zahteva, naj kar na slepo zavrnejo nov občinski red, ne da bi ga poznale; potem pa, ko ga zavrnejo ter če bi se zavrnitvi ugodilo, naj ga zahtevajo od deželnega odbora, da bodo lahko ugovarjale proti neumestnim točkam! Ali ni pravilneje poprejši preskrbeti občinski red, potem sele ugovarjati? Vedeti se vendar mora, čemu se ugovarja in zakaj...

Godrnjanje po »Gorici« smo se označili za zvonjenje po toči. V deželnem zboru je bilo čas se pobrigati, pa še poprej, predno je prišla točka o novem občinskem redu na dnevni red, da se ga ne sprejme, ako je bil res klerikalcem tako pri srcu blagor naših občin pa avtonomija. Toda, kakor smo že povedali v posebni notici, je Gregorčič pač delal tlako Lahom, ali za Slovence si ni poiskal pri tem nikake usluge, kaj sele pravice; in tako se tudi ni pobrigal, da bi se ne bil sprejel nov občinski red. Če on tla-

čani Lahom, če jim je omogočil kmetijski urad, katerega je toliko potreba, kakor petega kolesa pri vozu, potem naj bi bil izposloval tudi nesprejetje novega občinskega reda. Jaz Vam to, Vi to meni! — ali nič tega ni bilo. Sedaj sele se repentijo po »Gorici« ter dražijo in hujskajo.

„Narodna prosveta“.

»Soča« je že naznanila, da se je ustavilo v Gorici društvo »Narodna prosveta«. Vsled tega se mi zdi potrebno, da na kratko opišem postanek tega društva in z njim namen, ki mu je dan po pravilih in po današnjih razmerah.

Po vsem Slovenskem se dandanes razlega klic, ki pozivlja na delo za izobrazbo našega ljudstva, ker nam sicer preli gotov pogin. V boju, ki ga bijemo proti celi vrsti krepkejših in silnejših sovražnikov, zmagamo in se ohranimo le, ako mobiliziramo vse naše čete, v katerih se bode tudi najzadnji vojak odločno zavedal svoje svete naloge. Le, ako najdejo oznanjevalci napredka zaslonbe tudi v sirnih masah našega ljudstva, le, ako izobrazba prodre tudi v najširše mase istega, pričakovati nam je v naših kulturnih in narodnih bojih tudi vspehov, sicer podležemo. To prepričanje je danes na Slovenskem med vsemi, ki jim je za napredek našega naroda, postalo splošno in se tudi odkrito priznava. Vsled tega pa se je tudi po vsem Slovenskem pričelo misliti na izobrazovalno delo. Na Kranjskem je vedlo to med akademiki do ustanovitve ferijalnega društva »Prosveta« in skoro istočasno po inicijativi nekaterih mlajših inteligentov do društva »Akademije«, ki že sedaj vrlo deluje. Na Štajerskem in Koroskem sta se ustanovili z istim namenom, kakor ga ima »Prosveta« na Kranjskem, akad. fer. društvi »Bodočnost« in »Gorotan«. Tudi pri nas se je ustanovilo že l. 1902. akad. ferijalno društvo »Adrija«, ki je v svoj program vzelo v prvi vrsti izobrazovalno delo.

»Adrija« se je pečala takoj s prvega početka z načrtom, po katerem bi se najvspešneje dalo izvesti izobrazovalno delo. Da

Brez dogme.

Roman.

Spisal H. Sienkiewicz. Iz poljščine poslovenil Podravskei.

(Dalje.)

Ko bi se bil takrat in ko bi se danes prikazal pred menoj zlodej ter mi ponudil v podpis pogodbo, da ostane vse tako, kakor je bilo doslej, da bo Angelica dajala večno zausnice moji ljubezni, da pa za to Kromicki nikdar ne dospe, pa bi mu v zameno za to podaril svojo dušo in podpisal pogodbo brez omaňovanja. Kajti v možu, katerega ženska peha od sebe, se vcepi nehoté prepričanje, da stoji na vrhuncu nekakega gotiškega stolpa, proti kateremu ne sme dvigniti svojih očíj. Tako sem si jaz nehoté mislil o Angelici. Med tem dospe tak gospod Kromicki z dvema preprogama, kupljenima v Batumu, ter jo potegne brez vseh okoliščin s te višine na ti preprogi — rito, tako neupogljivo, tako neizprosno, to vestalko! Kako grozna stvar je to, da si mora človek misliti in si predstavljati vse — ali kako je pri tem nagnusno plitek in smešen! Koliko sem že premišljeval, koliko nakrpal teorij, koliko strudil možgane, da bi si dovel v spomin, da ljubezen je večja moč nego zakonske pogodbe, da jaz imam pravico Angelico ljubiti in ona mene — in sedaj — jaz bom bival skupaj s svojimi teorijami, Kromicki pa z Angelico.

Ker se ima veter prilagoditi volni jagnjeta, sem si mislil, da tudi človek more prenesti le neko gotovo

težo bremena, in ako mu naložijo še več na hrbet, pa mora omagati. V svoji nesreči brez mere, v svoji bučalosti, ponižanju in smešnosti brez mere sem tudi čutil, da sem po dohodu Kromickega začel prezirati Angelico. Zakaj? S človeškimi razlogi ne bi znal tega opravičiti. Žena mora pripadati svojemu možu. Ta resnica mi je znana takisto dobro na izust, kakor vsakemu drugemu. Drugemu tepcu, toda v odnošaju do mojih občutkov, je to ponižanje za Angelico. Kaj more meni v ostalem biti mar vse modrovanje! Vem, da preziram in da je to pravzaprav več, nego morem prenesti. Čutil sem, da je bivanje v teh pogojih zame čisto nemogoče in da na konec brez najmanjšega dvoma mora sedaj napočiti prememba, v kateri se zgubi to, kar je bilo.

Toda kaka prememba? Ko bi preziranje zadavilo moje občutke kakor volk ovce, bi bilo to prav. Začutil pa sem vendar, da napoči nekaj drugega. Ko bi Angelice ne ljubil, bi je ne preziral — torej preziranje je samo nova veriga za moj ovratnik. Izborno mi je bilo znano, da razun gospe Kromicke, razun gospoda Kromickega in njunih vzajemnih odnošajev me ne mika na svetu nič, povsem nič! — niti luč, niti tema, niti vojna, niti mir, niti nobena reč, ki je njegova. Ona, Angelica, ali bolje sedaj ona oba in moj delež v njunem življenju, to je edina podlaga mojega obstanka. Ako pa vsled izgube te podlage ne morem obstati, kaj ima napočiti? Nakrat sem začutil nekaj, kakor začudenje, da mi edina, najpreprostejša reč ni prišla v glavo — namreč smrt. Kaka nezasiščana moč v človeški roki je ta zmožnost, da si človek more presekatati to nit!

Sedaj te pričakujem, zlobni duh mojega življenja, in ti pravim to-le: Le dotlej mi bodeš nakladal težo na vrat, dokler bom sam hotel. Kadar mi bo tega preveč, pa te odpahnem: »kupno s tvojim bremenom...« »E poi eterno silenzio!« nirvana, četrti razdelitev Cellnera... v ostalem, kaj jaz vem kaj še vse! Pri samem pomisleku na to, da je ostalo vse odvisno od mene, sem začutil veliko olajšavo... Celu uro sem presedel na naslonjaču, premišljuje, kako in kedaj storim — in že samo to, da sem odtrgal svoje misli od Kromickega, od njegovega prihoda, od mržnje do njega je bilo zame nekaj počitek. Taka stvar, vzeti si življenje, zahteva gmotnih priprav — kar tudi privede za seboj potrebo, misliti na nekaj drugega zunaj svoje bede. Nakrat sem se spomnil, da ima moj popotni revolver premali kaliber. Vstal sem, hoté ga ogledati, in ko se je to zgodilo, sem sklenil, da si kupim drugega. Jel sem si lomiti glavo nad tem, kako v danem slučaju prirediti stvar tako, da bi se splošno verjelo v nesrečen slučaj. V ostalem je bila vse to čista teorija. Nič se ni kristaliziralo v meni v določeni nakani. Imenoval bi to rajše občutek zmožnosti samomora, nego sklep. Kajpada, bil sem si tega svest, da to še ne nastopi kmalu. Kajti, sem si mislil, ko enkrat vem, kje so vrata, skozi katera morem priti na polje, počakam, da vidim, do kake stopinje se more zloba povspeti, kake muke še izmisli zame? Palila me je bolostna, toda neukrotljiva radovednost, kaj se še vse zgodi, ko bosta ta dva človeka živela skupaj, kako mi bo takrat Angelica zrla v oči?... Končno sem se utrudil ter zaspal oblečen, imel sem bridke sanje, namreč polne monoklov Kromickega, revolverjev in vsake

prilavi. Ila v to svrhu, in da prouči razmere po deželi, priredila je več shodov, ki se se vsi dobro obnesli, in ki so ji pripomogli do prepričanja, da se z intenzivnim in sistematičnim delom leto za letom da doseže lepih vspehov. Pričeti se je hotelo z vzorno javno ljudsko knjižnico in čitalnico v Gorici. Pri tem pa je prisel dotični odsek „Adrije“, pomnožen z nekaterimi starešinami, do spoznanja, da je, ker se člani ferijalnega društva vedno menjajo ter so tudi le malo v domovini, za organizacijo izobraževalnega dela mnogo bolj poskrbljeno, ako se to delo tako razdeli, da se ustanovi novo društvo, kateremu naj bo namen, razširjati po Goriskem narodno izobrazbo, in to zlasti z ustanavljanjem in vzdrževanjem javnih knjižnic in čitalnic, s prirejanjem poljudnih predavanj ter z izdajanjem brošur, „Adrija“ pa deluje vspešno s tem društvom in kot akademično ferijalno društvo. To je tudi vedlo do ustanovitve društva „Narodna prosveta“.

Po svojih pravilih, ki so se sestavila že meseca maja, bi imelo društvo kot glavni namen razširjevanje narodne izobrazbe po Goriskem. Takrat se nismo imeli pred seboj takega društva, kakor je danes „Akademija“, ter si tudi nismo še mogli misliti, da dobimo že letos v sosedni Kranjski, ki je na inteligenci i kvantitativno i kvalitativno bogatejša od male goriske kronovine, društvo, kojega delovanje bode tudi nam Goričanom lahko služilo v vodilo. Zato so se tudi pravila priključila popolnoma goriskim razmeram. Treba je bilo društvu zagotoviti gmotno eksistenco, posebno radi tega, ker se je kot na prvi korak mislilo na vzorno centralno ljudsko knjižnico in čitalnico v Gorici v „Trgovskem domu“. Vršila so se razna pogajanja, poslušali vsakovrstni nasveti. Danes je rezultat tak, da je društvu gmotna eksistenca zagotovljena, in da si je društvo nadelo še eno nalogo več, t. j. ustanovitev dramatičnega šole v Gorici, kjer imamo sicer vsakovrstnih društev, toda še vedno premalo delavnih moči na razpologo, da bi zamogli odolevati vsem tako raznovrstnim nalogam.

Da-si ima na ta način društvo za prvi čas obilo posla v mestu Gorici, glavno delo ga čaka na deželi, kojega se bode moralo lotiti v najkrajšem času. Namen društva je tako velik, in izvrševanje istega bode zahtevalo toliko požrtvovalnega dela, da v vrstah tega društva ne bomo mogli pogrešati niti ene sposobne moči, katere imamo na razpologo. Vsakdo, komur je ležeče na napredku goriskih Slovencev, mora stopiti v krog „Narodne prosvete“, da pripomore pri delu, koje so zaprčeli večinoma mladi ljudje, ki računajo na gotovo podporo pri vseh rodoljubih v deželi. Od prvega vspeha v mestu je odvisno več ali manj tudi delo na deželi. Ustanoviti se imajo po vsej deželi, kjer je to le mogoče, stalne ljudske knjižnice, izobraževalna društva in čitalnice, skrbeti se ima za poljudna znanstvena predavanja po vsej deželi in končno za izdajanje cenih vsakomur

do tojnih brošur, posredstvom katerih se ima širiti izobrazba do vseh slojev našega slovenskega ljudstva na Goriskem.

Ogromno, a sveto delo so si s tem naložili ustanovitelji „Narodne prosvete“. Ako ga zmagajo, so storili za napredek našega ljudstva več, kakor sploh kdo drugi dosedaj. Bilo bi le obžalovati, ako bi vsled prevelike ozkosrčnosti ali malodušnosti omejili delo „Narodne prosvete“ na gorisko mesto in s tem skrčili namen iste, ki se je namenoma stilizirala tako, da se delovanje društva lahko razteza po vsej naši kronovini. Kakoršno je to društvo po svojih pravilih, more postati nekaka ekspozičura „Akademije“ na Goriskem, s katero ima vspešno delovati na polju ljudske izobrazbe. Število naše inteligence se veča toli v Gorici, kolikor na deželi. Od te inteligence je tudi odvisen vspeh novega društva. Čim bolj se bode ista zavedala, da je njena najsvetejša naloga, da je dolžna, da vzgoji svoj narod in ga vede po poti izobrazbe do napredka, tem blagonsnejše bode tudi delo „Narodne prosvete“.

Posebno na Goriskem, kjer dijemo Slovenci ljut naroden in kulturni boj, je izobraževalno delo najdalekosežnejšega pomena, in želiti je, da se s tem delom prične v najkrajšem času po vsej deželi, posebno sedaj, ko imamo v „Akademiji“ najlepši vzor za tako delo. Ako je drugod po Slovenskem tako delo mogoče, je mogoče tudi pri nas. „Narodna prosveta“ potrebuje sodelujočih članov kar največ, in upam, da ne bode v njenih vrstah manjkalo ni enega, ki se čuti v to sposobnega; potrebuje pa tudi podpornih članov, ker le ob zadostni gmotni podpori bode zamoglo tudi čim vspešneje vršiti svojo težavno nalogo. Bodi s tem izrečen apel na vse zavedne goriske Slovence, da pristopijo temu društvu. Redni člani plačajo 50 v na mesec, ustanovni pa 100 K enkrat za vselej. Javna ljudska knjižnica in čitalnica v Gorici se otvori takoj pričetkom l. 1905. S tem bode storjen prvi korak, kateremu imajo slediti drugi.

Z „Narodno prosveto“ se je položil temelj novemu kulturnemu delu med goriskimi Slovenci. Ali bode društvo vspevalo, odvisno je od naše inteligence, in nadejam se, da mu ista pripomudi vse svoje moči, da bode rastlo in napredovalo v prosep goriskih Slovencev kot prorok boljših časov. V tej nadi sem napisal te vrstice, in upam, da ne brezvspešno.

DOPISI.

Z Vipavskega. — Ponosno in samozavestno se ozirajo svetokrižki „izkušeni“ in „stari“ možje ob koncu starega leta na svoje blagonsno in požrtvovalno delovanje. Blagor občine jim je bil vedno na srcu, se bolj pa na jeziku. Genijalnost in univerzalnost se zrcali iz njih delovanja. V brezštevilnih sejah so kovali razne načrte, kako bi pomagali ob-

čini. Spregleli so se seveda brez daljše debate, kajti misli tako učenih ljudi se popolnoma ujemajo, ker jih razsvetljuje vedno Šustersičev sv. duh. Kot zvesti hlepci Rima, katerih ni treba naganjati ženam v cerkev, spomnili so se predvsem zvonika svetokrižke cerkve; da ne bi revež zmrazil, so ga obili „odsekolovci“ s kositrom, ne da bi ostalo starešinstvo o teh visokoletečih načrtih sploh kaj vedelo. Toda kar „odsekolovci“ storé, o tem ne sme neposvečena glava sploh ničesar razmišljati, temveč le ponižno plačati stroške. Gladenje brade in pomembno kimanje je pri njihovih sejah glavno opravilo; slepo glasovanje za „modre“ predloge pa igra pri njih večjo ulogo nego poimensko glasovanje v državni zbornici ob času obstrukcije. Če predlaga kdo kaj budalostnega ter skrajno neumnega, tedaj si naši izkušeni občinski očetje gladijo svoje posvečene brade v znamenje popolne zadovoljnosti, kakor da je bila to najmodrejša vseh Sokratovih mislij.

Oči celega katoličanstva so obrnili nase takoj že v začetku svojega delovanja z ustanovitvijo „Katoliško-političnega društva za Ajdovski okraj“. Našega župana je doletela še celo neizmerna čast, da istemu predseduje. Toda oh žalost! Že pri rojstvu se je pokazalo, da je isto mrtvorjeno dete, brez sleherne življenske moči. Vsi poskusi na zapupnem shodiču na Cesti in na razganem shodu pri Rebku, oživiti ga, so bili brezuspešni. Obupani in zbegani so tekali naši možje in politikujoči nunci okoli, dokler niso bili rešeni iz zagate.

Da bi bila namreč vsaj večerna zarja njih „vsestranskega“ in „neumornega“ delovanja le nekoliko — seveda le navidezno — razsvetljena, je prišel križki tajnik na misel, ustanoviti v preslavnem, svetovnoznanim svetokrižkem mestu gardo v čisto nemškem duhu, z nemško komando na stroške katastrofne občine Sv. Križ. A kdo bi se čudil nemški komandi! Kot rojeni univerzalisti, kot propagatorji svetovne klerikalne ideje ne smejo biti partikularni nositelji slovenskega nacionalizma, temveč nemajajni breznarodnjaki, iščoč blagor katoliške cerkve v nemškem centru. Še celo prejšnja „civilna“ straža pri božjem grobu ni smela ziniti besedice slovenske, ker tako zahteva vojaški reglement. Bog varuj, da bi kdo le sprožil misel ustanoviti pri nas Sokola! Bi se le-to morda ujemalo s tendencijami rimske kurije, ki ne pripozna nobene narodnosti, k večjemu le „Herrenvölker“. Bi-li zamogli potem naši možje tako čez noč postati poročniki in nadporočniki, ne da bi videli kakšne šole od znotraj. Saj Sokoli so vsi le tovariši; discipline in subordinacije ni pri njih nobene, kar tako radi naglašajo svetokrižki možje. Se bo li posvečen starešina meril z navadnim zemljanom, ki mu niti ne zasluži odvezati jermenov pri črevlji! Naj bi li naši občinski možje, ki imajo patent na vso znanost in modrost, imenovali

navadnega kmeta tovaršem! Saj to bi bila najhujša profanacija, to bi bila brezbožnost, kakoršne svet še ni videl. Škoda le, če konča kmalu rusko-japonska vojna, drugače bi si priborili naši „oficirji“ nevenljivih lovorjevih vencev na mandžurskem bojišču, bi pokatolicanili pri svojem velikem verstem navdušenju Ruse in Japonce, da ne bi prislo med belim in rumenim plemenom nikdar več do najmanjšega spora, in bi napravili čudeže, kakoršnih ni nikdar še videla evropska diplomacija.

Odkar imamo gardo, je naša občina „najmirnejša“ na svetu. Trgovina in obrt cvete; posebno do se godi „kramarčku Tončku“, kojega imajo naši starešine tako radi. Kakor sem namreč doznal od „Tončka“, je arnike, za koje je delala „Gorica“ tako reklamo brezplačno, v resnici kmalu prodal. Kar trgali so se za nje! Pri tem pa si ne smete misliti, dragi čitatelji, da so jih kupovali vsakdanji odjemalci, ne, ampak največji gospodje z juga in severa, od zahoda in izhoda so prosili, zvedevši za osmi svetovni čudež v trgovini „kramarčka“ „Tončka“, naj jim vendar blagovoli poslati arnikov s pečatom svetokrižkega mestnega županstva. In tako so romali arniki „Tončkovi“ v vse dele sveta, povsod oznanjujoč slavo in čast velemodrih svetokrižkih očetov. Še celo umrli Bismarck se je obrnil trikrat v grobu, ko so mu prinesli vest o novih arnikih, in velike oči je delal mož, ko je zvedel, da je njih glavna zaloga pri „Tončku kramarčku“ na skriljski cesti.

Ker je ravno vprašanje o regulaciji Vipave na dnevnem redu, pravijo hudobni jeziki, da nameravajo naši skrbni očetje obrniti Vipavo na Kranjsko, da bi se iztekaia v Savo, češ potem ne bi več poplavljal Sv. Križkih poljan. Glejte, tako opravljajo zlobni jeziki naše dobre in skrbne starašine, ter jim hočejo zagreniti sleherno veselje. Toda, ljubi očetje, ne poslušajte hudobnih ljudi, vrzite raji ušesa po sebi, kakor osel, ko se ga prepete, ali kakor jih je vrgel Sokrat; ko ga je občila njega boljša polovica Ksantipa z mrzlo atisko vodo.

Ne tresite se nikakor za svoj mandat Take gospodarje, kakor ste vi, bomo vselej spoštovali ter neustrašeno volili. Ne mislite, da termin vašega delovanja sega le do prihodnjih volitev, ne, temveč vi nam morate gospodariti tudi za naprej. Kdor se bo pa predrznil, vam kakšno „neresnico“ v oči povedati in svoj neposvečen nos v vaše svete občinske zadeve vtikati, kakor se je osmelil pred nedavnim časom „konfuzno-naduti“ jurist Rado Hrobat, temu že mi pokažemo, kakšne svete glave so naši občinski očetje, da se mu nikdar več ne zljubi, udrihati po poštenih katoliških možeh. Dotlej pa na svidenje! Srečno novo leto!

(Dalje v prilogi.)

vrste nereda, v katerem se ljudje pomešajo z rečmi. Zbudil sem se vendar jako pozno.

Služabnik mi je bil povedal, da je Kromicki že odšel v Plošev. Prva moja misel je bila odpotovati za njim, zagledati in videti ju skupaj. Toda že v kočiji sem nakrat začutil, da tega ne prenesem, da mi boto preveč težavno in nezno; razumel sem, da bi to moglo le pospešiti moj odhod skozi odprte duri na ono nepoznano polje — in naročil sem peljati se nekam drugam.

Človek, najsi bi bil še največji pesimist, se po nagonu izogiblje zlega ter se ga brani z vsemi štirimi. Radi tega se poprire vsake nadeje, pričakuje zboljšanja od vsake premembe. Zbudila se je v meni taka želja, da bi čim najpoprej mogli oditi v Gastein, kakor bi me ondi pričakovala rešitev. Ali vendar sem hotel oditi. Samo da le pridem proč iz Ploševa! — ta misel mi ni dala miru ter me je prevzela tako popolnoma, da sem žrtvoval ves dan njeni izvršitvi.

To mi ni bilo pretežavno. Te gospe so bile malone že pripravljene. Kromicki ni napovedal poprej svojega prihoda; očitno je hotel ženo iznenaditi, torej smo bili namenjeni čez par dni oditi. Sedaj bi bilo prilično dati mu mir in ga vprašati, kedaj bo mogel oditi, toda jaz sem nalašč sklenil ne računati z njim, tako, kakor bi ga sploh ne bilo.

Dospevši na železnico, sem naročil „sleeping“ do Dunaja za naslednji dan, na kar sem odposlal služabnika v Plošev s pismom na teto, kateri sem naznanil, da sem listke že kupil, ker pa so vagoni za vse daljše dneve v tednu najeti od nekoga drugega, moramo oditi jutri.

Dne 26. rožnika.

Vrnem se še k poslednjim trenutkom našega bivanja v Varšavi. Ti spomini so se mi premočno vtis-

nili v možgane, da bi jih mogel zamolčati. Drugi dan po prihodu Kromickega sem imel nekak čuden vtis. Evo, zdelo se mi je, da že več ne ljubim Angelice — toda obenem da ne morem živeti brez nje. Prvič sem začutil tako stanje, kakoršno bi imenoval dušeslovni polom. Nekdaj, ko se je ves ta „proces“ vršil v meni pravilno, sem si dejal: »Ljubim jo, torej si jo želim,« z enako logiko, kakor je Kartezij govoril: »Mislim, torej sem.« Sedaj se je spremenilo to na: »Ne ljubim, toda želim si je« — in oba ta dela sta tičala v meni kakor na dveh posamičnih kamenitih odlomkih. Oba sta me neizrekljivo tlačila. Nisem tudi razumel kmalu, da ta »ne ljubim« — je prevara. Ljubim jo kakor nekdanj, samo na način tako bolesten, tako bridek, tako zastrupljen, da ta ljubezen nima nič skupnega s srečo.

Časih si mislim, da ko bi celo sedaj začul Angeličino izpoved ljubezni, ko bi ju ločil drug od drugega, ko bi postala vdova in postala moja, da bi več ne bil srečen. Rad bi kupil tako uro za ceno življenja, toda v resnici ne vom, ali bi mogel predelati jo v prave srečo. Kdo vé, če mar ti živci, s katerimi se čuti sreča, niso v meni že zamorjeni? To se je lahko zgodilo. Res, čemu mi je tako življenje?

Na večer pred odhodom sem stopil v prodajalnico orožja. Nekak poseben človek mi je prodal revolver. Ko bi ne bil puškar, bi mogel biti profesor dušeslovja. Stopivši v prodajalnico, sem mu dejal že naprej, da mi je vse eno, ali bo revolver sistema Colta ali Smitha, samo da je le dobro izdelan in da ima prilično velik kaliber. Stari človek mi je poiskal orožje, kakoršno mi je bilo takoj po godu, na to je vprašal:

»Gotovo boste potrebovali tudi naboje?«

»Ravnokar sem vas hotel prositi zanje.«

Puškar me je jel pozorno ogledovati.

»Ali imam dati še obodek za revolver?«

»Naravno. Prosim tudi za obodek.«

»To je prav,« mi odvrne, »v takem slučaju dobite gospod naboje one in iste številke kakor je revolver.«

Jaz ga začudeno pogledam, on pa nadaljuje:

»Jaz, gospod, imam že štirideset let prakse v mojem zavodu in naučil sem se marsikaj. Pogostoma so kupovali pri meni orožje ljudje, kateri so se šli potem streljati. In kaj porečete vi na to. Nikdar se še ni pripetilo, da bi človek zahteval tudi obodek. Zmerom je bilo tako-le. Prišel je in dejal: »Prosim za revolver.« »Ali z obodkom?« — »Ne, ta ni potreben.« — A vendar je to posebna stvar, ker človek, ki se hoče streljati, ne bi smel gledati na rubelj. Toda taka je človeška narava: Vsakdo, očitno, pravi sam sebi: »Za vruga, čemu mi je obodek!« Toda prav po tem, kako kdo želi imeti revolver, vem jaz takoj, ali se hoče iti streljati ali ne.«

»Vi mi pripovedujete kaj zanimive reči,« mu odvrnem.

V resnici pa se mi je tudi zdelo to neizrekljivo karakteristično.

Puškar pa je nadaljeval:

»Ko sem to zapazil, sem si izmislil tudi sredstvo za to: ako kdo kupi revolver brez obodka, takrat se jaz navidezno zmotim in dam mu naboje za eno številko prevelike. Vstreliti se v glavo, to vendar ni mala reč. — Treba si je za to po vragovo truditi in nabaviti si poguma. Mislim si, da marsikaterega oblije mrzli znoj... Končno napravi človek trden sklep ter se poprime revolverja.

(Dalje pride.)

Domače in razne novice.

Poroka. — Danes se je poročil gospod Franc Mermolja, učitelj v Dobravljah, z gospodično Ivanko Plesovo iz znane rodoljubne rodbine v Devinu. Vse najboljše!

Imenovanje. — Finančno ravnateljstvo v Trtu je imenovalo finančnega konceptista dra. Marijana Cukarja provizoričnim finančnim komisarjem in konceptnega praktikanta dra. Josipa Calcagnija provizoričnim finančnim konceptistom.

Umrla je g.čna Štefanija Štrosar, kandidatinja IV. tečaja na tukajšnjem ženskem učil. izobraževališču.

Priloga. — Danesnji številki je priloženo vabilo na noročbo „Kmetovalca“, ilustriranega gospodarskega lista, ki je uradno glasilo c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Potrjen zakon. — Zakon, sprejet v zadnjem zasedanju goriskega deželnega zbora glede pobiranja deželne užitnine na povzitek piva je dobil Najvišje potrjenje.

Za božičnico v otroškem vrtu pri Soškem Mostu so darovali: Krojaska zadržna blaga za 9 oblek; trgovina Hedžet & Koritnik za 7 oblek; trgovina Del Piero za 8 oblek; g. Ferd. Resen za 6 oblek; N. N. za 4 obleke; g. Ivan Drufovka usnja za 9 parov črevljev; gospa Pavlina Seidl 12 parov lastnorčno pletenih nogavic; gosp. I. Kopač celo skatljivo svečic; gospa Sutner velik jerbas jabolk in orehov in g. Drašček kolače.

Gospici F. Stantič vrtnarici pa so darovali sledeči: č. g. Kumar Ivan kurat 6 K; gospa baroninja Teufenbach 2 K; gospa Katarina Primožič 1 K 20 v; gosp. Ant. Figelj veleposestnik 4 K; g. N. Gravner 2 K; gospod Aneglj Miklus trg. 2 K; g. Alojzij Fogar 10 K; Občina Pevma 10 K; gosp. Komjanc Ant. 2 K; g. Anton Kodrnac 2 K.

Vsem darovalcem povrni Bog obilo!
Odbor podružnice Sv. in Cirila in Metoda.

Družba sv. Cirila in Metoda se vam, Slovenci, priporoča ob sedanjih praznikih in ob prihodu novega 1905. leta. Ko obhajate te mile, vsakemu vas tako drage dneve ter se zbirate v rodovinskih in veselilnih krogih in se vam dobro godi — spominjajte se, prosimo, tudi njene dece, ki se pa v mnogih slučajih ne more tako radovati Božiča kakor Vasi otroci; koji morda nobena mati ne donese noveletnega daru in koji je v neredkih prilikah edina mati in oče in brat in sestra in vse — naša družba sv. Cirila in Metoda.

Družba sv. Cirila in Metoda opozarja svoje podružnice po slovenski zemlji, da je uprav sedanjih čas najpripravniji njenim letnim zborom. V tej dobi naše vestne podružnice sploh od nekdanj zborujejo najraje in koj potem pošiljajo č.č. imena svojih izvoljenih mandatarjev nam v Ljubljano. — Ko vas opozarjamo sedaj te Vaše vsakoletne dolžnosti, prosimo ob enem, da nam naznate ob teh pošiljatih vselej tudi poklic ali stan sl. izvoljenk ali izvoljencev. Potem bode prihodnji naš koledar in „Vestnik“ za leto 1906. ne le — kakor ga je vselej bila skrb — zanesljivo zrcalo podružničnih gmetnih, nego tudi njenih osebnih razmer. In tak vseskozi merodajen „Vestnik“ — prav pravo sliko vsega družbinega življenja — bi vodstvo rado imelo.

Tržaški namestnik o laškem vseučilišču. — Tržaški namestnik princ Hohenlohe je sprejel pred par dnevi odposlanca tržaške trgovinske zbornice in borze, ki so prisli k njemu z zahtevo, da se laška juridična fakulteta premesti iz Inomosta v Trst, ob enem pa naj se uvedejo tudi trgovinski kurzi. Namestnik je rekel odposlanstvu, da se zavzame za uresničenje teh želja toliko rajši, ker taka resitev tega vprašanja se strinja tudi z njegovimi nazori. — Ako je to res, zastopa tržaški namestnik v tem vprašanju nasproti osrednji vladi popolnoma drugačno stališče. — Glede izpolnjevanja laskih želja v naših deželah pa so tu tudi naše zahteve, ki so tako nujne, tako glasne, da jih treba rešiti pred vsem drugim!

Boter brez velikonočne spovedi. — Ed kratkim smo bili povedali, kako je kurat Kumar v Pevmi zavrnil pri nekem krstu botra edino radi tega, ker se ni mogel izkazati, da je opravil Velikonočno spoved. Oče Rožet ni hotel iskati novega botra, pač pa se je vsa ta reč sporočila nadškofijskemu ordinarijatu, pa tudi politična oblast se je petala z njo. Konec je bil ta, da je bil Ro-

žetov otrok krščen v Pevmi na Sv. Štefana dan od kurata Kumarja z istim botrom, katerega je bil prvič zavrnil. (Boter seveda ta čas ni opravil nikake spovedi.) Torej prvič je bil zavrnil, drugič pa popolnoma sposoben za botra. Kaka razlika! — Kurat Kumar se je skliceval pri svojem postopanju na pismo kardinala in nadškofa Misije iz leta 1901., ko je slayni prejšnji kurat B. uganjal neumnosti pri nekem krstu. Kardinal je bil odobril postopanje takratnega kurata, in iz njegovega odloka je razvidno, da sme duhovnik zavrnil botra, če se ne more izkazati, da je opravil zadnjo Velikonočno spoved. Kurat Kumar se je ravnal po tem — ali v nadškofijskem ordinarijatu so zavrgli ozkosrčno stališče „uzornega“ kardinala, na kar je bilo kuratu v Pevmi naročeno, krstiti Rožetovega otroka, botra, ki je posten človek, pa pustiti v miru z vpraševanjem, ali je bil pri Velikonočni spovedi ali ne!

O, glejte, glejte! „Uzorni“ kardinal je bil postavil pred par leti normo, katero je sedanj nadškof kar na kratko zavrgel. Kdo je delal pametno, ali kardinal Missia ali nadškof Jordan? Nam se zdi, da Missia ne! — Tako malo respektu imajo sedaj v nadškofijskem ordinarijatu do tako visokega in „uzornega“ kardinala, da bar na kratko odbijejo njegovo odločbo ter se postavijo na popolnoma drugačno stališče! — Kardinal je pač dal prav duhovniku, pa če je se take sitnosti delal, stal je vedno na strani duhovnika proti verniku, sedaj pa se je kolo zasukalo, in v obravnavanem slučaju so stopili na stran vernika ter vrgli med staro saro tisto „uzorno“ odločbo, ki ni za nobeno rabo v praksi. Ja, časi se pač spreminjajo, in z njimi beži celo slava „uzornih“ ljudij. Sic transit gloria mundi.

Trgovska šola se obeta Gorici. V zadnji seji tukajšnje trgovske in obrtne zbornice je poročal tajnik, da je dobil v naučnem ministerstvu zagotovilo, da bo država prispevala z velikim zneskom k ustanovitvi trgovske šole v Gorici, ki bi se morda otvorila že prihodnje leto. Ali bo samo laška? Opozarjamo poslance na to nameravano solo.

Za postajo v Dobravljah ter za boljše komunikacijo na Vipavski železnici je bila podana tudi na trgovsko in obrtno zbornico vloga, o kateri je bilo govora v zadnji seji trgovske in obrtne zbornice. Zahtevo so spoznali vseskozi za opravičeno.

Požar v Petovljah. — Okoli 9. ure zvečer v četrtek je začelo goreti v hlevu kmeta Jos. Pavletiča v Petovljah. Sumi se, da je zažgal neki polir iz Šmartnega, Štef. Devetak, ki je prišel baje pijan spat v hlev. Slučajno je šel mirno orožnik, ki je opazil ogenj ter potegnil imenovanega iz plamena; drugate bi bil zgorel. Enako je tudi Pavletič s težavo resil svojega fanta iz ognja. Pavletiču je zgorel hlev, 1 krava, 2 vola, 1 junica; škoda je okoli 3000 K, pa je krita z zavarovanjem. Gosp. Gruden je z velikim naporom omejil ogenj v svojem hlevu, drugate bi se bil še razširil, in nevarnost je pretila, da uniči celo vas.

Mrtvega so našli 45-letnega Josipa Ježa iz Dola pri Grgarju, in sicer med Prevali in Dolom. Jež in neki Černe sta šla skupaj iz gostilne, kakor pravijo, močno natrkana. Černe je bil padel na tla med potjo, potem pa se Jež, katerega je, ka-or pravijo zdravniki, zadela kap. Bil je udan vину, na srcu bolan, narzlo je bilo, kar je povzročilo smrt. Černe se ni spominjal na nič, ali ker je bil Jež tudi malce pobit, se je sodilo na sploh, da ga je umoril Černe. Černeta so bili tudi zapri, ali na podlagi zdravniškega spričevala, ki je pokazalo, zakaj je nastopila smrt, so ga pustili takoj na svobodo.

Iz prvega nadstropja je padel 3 letni deček I. Šušmelj v ulici Angiolina. Prenesli so ga v bolnišnico, ker si je zlomil kost v stegnu v desni nogi.

Sod je bil izgubljen dne 24. t. m. iz neke hiše na tekališču J. V. Lastnik soda je to naznanil policiji, katera je našla sod pri krčmarju Balerinu. Ta je povedal, da je kupil sod od sodarja Venierja na Placuti. Venier je obstal, da je zmaknil sod na dan 24. t. m.

Izpuščili so — tako nam poročajo — nekateri fantje v V. na božični praznik zvečer svinjo iz hleva neke žene ter jo potem podili po vasi. Nekateri bolj pametni so spravili svinjo na neko dvorišče. Žena je

iskala drugi dan svinjo, ali je ni mogla najti nikjeri. Slednjic jo je našla v Gorici v nekem hlevu! — Pa pravijo, da ni potreba občinskih redarjev v V.!

Leto 1905. bo navadno leto in bo torej imelo 365 dni, izmed katerih je 67 nedelj in praznikov. Velika noč bo 23. aprila, Binkošti pa 11. junija. Predpust bo trajal 8 tednov in 4 dni. Sonce in luna bosta mrknila dvakrat. Pri nas bomo videli oba lunina in pa en solčni mrk. Vremenski preroki trde, da bo l. 1905. suho, malo mokro in srednje gorko. Spomlad bo precej deževna, v aprilu bo vreme izprememljivo, majnik bo pa lep in suh. Poleti bo vreme različno z nevihtami. Po dnevi bo velika vročina, a noči bodo mrzle. Jesen bo prijetna, suha in lepa. Zmrzovalo bo kmalu. Zima bo precej ostra in mrzla. — Tako se glasi prerokovanje, kako pa bo res — kdo to ve?

„Narodna prosveta“ bo imela v soboto 7. januarja ustanovni občni zbor. — Več prihodnjic.

Avstro-ogerska banka. — V sled sklepa generalnega sveta avstro-ogrske banke se oddajajo menjice, ki niso bile plačane pri prezentaciji, na plačilni dan, najkasneje pa na prvi delavnik, sledeč plačilnemu dnevnu, ob 10. uri dop. notarju, da napravi protest. Da se izognejo stroškom protesta, naj prizadejati plačniki skrbijo za pravočasno plačilo. Stroški za protest se ne povrnejo v nikakem slučaju.

Čudno, da je izdala banka kar nakratik pred novim letom tako strogo določbo, ko je bilo poprej vendar 2 dni respira.

Opozarjamo na Silvestrovo „Pevskega in glasbenega društva“ drevi v hotelu „Central“.

Mestna mesnica v Gorici? — V sinočni seji mestnega sveta so določili 1000 K za otvoritev mestne mesnice, ako se enkratni poskusi ne pripravijo mesarjev do tega, da bi znižali ceno mesu.

Pogorla je zaloga Dreherjevega piva v Gradiscu ob Soči. Škode 5000 K.

Kdo je strmoglavil Körberja? — Pa smo se smejali včeraj, ko smo čitali „Slovenca“, ki je v dolgi klobasi razlagal, kako je „lepi klub“ strmoglavil Körberja. Rečeno je „lepi klub“, ali med vrstami se bere, da nikdo drugi nego modrost dr. Šustersiča je vrgla Körberja s stola min. predsedništva. Ko se je on „združil“ z Mladocihi, od takrat je začelo iti slabo Körberju in za novo leto je padel. Šustersič je storil vse to!! Slava mu!

Imenih inozemskih podjetij, katera se pečajo s kupčijo s srečkami, ki so prepovedane v Avstriji, kakor ga razglasa tukajšnje c. kr. finančno nadzornišvo:

- 1) Prodaja celih srečk na delno plačilo. A) Maximilian Fischer & Comp. Bankhaus Monahovo, Struufstrasse 26. — 2. „Fischer & Riess, Bank- und Wechselgeschäft, (Bank- es Valto üzlet Fischer & es Riess)“ Budapest, VII. Erzsébet-körut 9. — 3. Bankkommanditgesellschaft A. Balog & Comp. Monahovo, Jägerstrasse 3 a, popred „Ungarische Bank und Wechselstuben Actien Gesellschaft“ Budapest. — 4. „Loseffekten Depot Bank A. Balog“ Budapest, VIII. Josef-körut 16. — „Posredovalci Winter & Nagy Annoncenbureau“ Budapest in „Leon Essig“ na Dunaju. — 5. August Najda Monahovo. — 6. „Hauptstädtische Wechselstuben Gesellschaft Adler & Comp.“ (Imetnik Julius Adler) Budapest, N. Gr. Kronengasse 13. — 7. „Efer & Adler, Bank- und Wechselgeschäft“ Budapest, V. Josefsplatz 13. — 8. „Merkur Bank“ Budapest IV. Vaczi utca 37. — 9. „Wechselstubengesellschaft Merkur“ Budapest V. Arény-Janos utca 31. — Snuje tudi prepovedane družbe za srečkanje. — 10. „Österreichischer ung. Merkur“ Budapest Andrassystrasse 83 und 85. Uredništvo tega podjetja snuje družbe za srečkanje in izdaje takozvane „Staatspapierbücher“. — 11. „Rermes“ ung. allg. Wechselstubengesellschaft Budapest V. Dorotlya-utca 8. — 12. „Fleissig Sandor, Bank- und Wechselgeschäft“ Hermes Budapest, VII. Erzsébet-körnt 2. — 13. „H. Fuchs, Wechselhaus“ Budapest, Kecskeberggasse 1. Tudi ta tvrdka snuje prepovedane družbe za srečkanje. — 14. „Bank- und Wechselhaus Kronfeld & Comp. Zagreb.
- B) Podjetje za serije srečk. 15. Bankeffekten und Kommissionshaus „Merkur“, Hübner & Comp. Stuttgart, Schickstrasse 6. (popred K. F. Wojtan.) — 16. „Bankeffekten und Kommissionshaus Union“ Konstantina Eisel v Stuttgarti, Dauneckerstrasse 11. — 17. „Bankeffekten und Kommissionshaus“ Merkur Nürnberg, Glockendammstrasse 8, imetnik Adam Heilmann. — 18. „F. Wörfel & Comp.“ Monahovo, Mittererstrasse 6. (Imetnik tudi Adam Heilmann; Prokurist Emil Smetacek. — 19. „Julius Weil, Bankgeschäft“ Monahovo, I. Franenplatz 5. — 20. „Bankeffekten und Kommissionshaus“ „Pa-

tria“, Ljudevita Njakowski Monahovo, Arndtstrasse 1. — 21. „Jean Hoffmann“ Nürnberg. — 22. „Steinhausen & Comp. Deutsch-öster. Bankeffekten und Kommerzhaus“ Karlsruhe, Amalienstrasse. — 23. Bank-Kommissionsgesellschaft „Union“ Karlsruhe, Klanprechtstrasse, imetnik Otto Steinhausen. — 24. „Deutsch österr. Bankeffekten und Kommerzhaus“, „Merkur“ Berger & Comp. Mannheim Werdstrasse 33. — 25. Joh. Schönwald, Effektenbureau Mannheim G. 6 No. 9. — 26. „Komet“ Bankeffekten und Kommerzhaus Weiss & Comp. Mannheim. — 27. „Bankeffekten- und Kommissionshaus Union“ Mannheim. — 28. „Frany Diwald“, Bankgeschäft Friedrich Dimand Budapest VI. Esegerygasse 24. oder Fabrikengasse 15. — 28. „Weiser & Comp. Bankgeschäft“ Globus St. Gallen (Švica) Langgasse Heimatstrasse 3. — 30. „Bankinstitut“ „Skandia“ Aktiengesellschaft Kodanj. To podjetje snuje takozvana „Losgelegengesellschaft Germania v Berlinu“. — 31. „Bankhaus“ „Danmark“ in Kodanj. Imetnik Carl Gabs. — 32. „International Bank-Bureau“ „Kosmos“. Imetnik Karl Schacht in Kodanj. — 33. „Nordlandsbank“ Aktiengesellschaft Kodanj. — 34. „Holland'sche Kommerz- und Kreditbank“ in Amsterdam, imetnik Johannes Lüdecke. — 35. „Internationale Wechsel und Effektenbank“ Amsterdam, imetnik A. D. Steenken. — 36. „Unionbank“ Guavenhage, imetnik Johann van der Wal und H. Bronger; opravitelj Willy Hemmann Scheveningen. — 37. „Nationale Renten- und Kreditbank“ Amsterdam. Imetnik O. Rürup. — 38. „Haag'sche Handelsbank“ Haag. Imetnik S. Halamek. — 39. „Holland'sche Kreditbank“ Amsterdam. Imetnik Ch. Cuobloch. — 40. „Prämien- und Effektenbank“ Amsterdam in Arnhem. Vodja G. van der Falk, pravi imetnik Strötzel. — 41. „Exotenbergbureau“ Amsterdam, opravitelj S. de Vries. — 42. „Internationale Vereinigungsbank“ Amsterdam. Vodja H. Jh. Rademaker. — 43. „Internationale Premienbank“ Moritz Hees. 44. „Internationale- und Kreditbank“ A. J. Stilding. 45. „Holland'sche Crediten Voorschotbank J. A. Latour. 45. „Ned. Adm. Kantoor voor effecten en premiewarden“, Babinet. 47. „Mordig & Comp. Inhaber Emil Mordig. 48. „Bankinstelling“ F. Schraevande. 49. „Bankinstelling“ U. Schraevande, vader. 50. „Amsterdam'sche Centralbank. Imetnik Schraevande. 51. „Petit en Comp.“ 52. „A. Brandon & Comp. 53. alg. Adm. Kantoor voor alle nitlootbare Fondsem, F. J. Wagner. 54. „D. E. Cosman“. Vsi v Amsterdamu. 55. „Binner en Buitenlandsche Premiaandeelen en Creditvereeniging“ W. Eedeen. Harlem. — 56. „Ernst Louis Ferdin. Schmidt“ Arnhem Nizozemsko. — 57. „W. F. S. Schumacher Arnhem. 58. W. F. Allan & Comp. Arnhem.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Cristofoletti-Glubich.

Vojna med Rusi in Japonci.

Admiral Togo se vrne na Japonsko? „Standard“ v Londonu so sporočili iz Tokija: Admiral Togo se povrne z večim delom brodovja v japonsko vodovje ter bo najbrž cesarju osebno poročal.

Kakor je izvedel isti list iz Tokija od dne 27. t. m., je japonsko novinstvo zelo razburjeno radi vedenja nevtralnih vlasti nasproti baltiskemu brodovju.

Položaj v Mandžuriji. „Daily Telegraph“ so brzojavili iz Kinceva, da so Rusi levo krilo svoje armade potisnili naprej. Njihova fronta je dolga 65 kilometrov. Oficijelno se izjavlja, da bo ruska armada stela početnikom februarja 600.000 mož. S pomočjo vladivostske armade se potem poskusi obkoliti Japonce.

O tretji ruski eskadri. Petrograjski list „Rus“ poroča, da odpluje tretja eskadra v dveh oddelkih. Admiral Virilev, komur je poverjeno poveljstvo tretje eskadre v Tihem Oceanu, deluje z vso energijo na to, da bo eskadra čim prej mobilizirana. Virilev vodi priprave osebno sedaj v Kronstadtu, sedaj v Libavi. V ladijedelnih mestih se dela nepretrgoma po dnevu in po noči, da se čim prej odpošlje ojačenje admirala Roždestvenskemu.

Fort Erlaugšan so zavzeli Japonci 28. t. m. Boj je trajal od 11 ure dopoldne do 7. zvečer. Japonci so izgubili kobilj 1000 mož.

Protih baltiskemu brodovju. Japonci se pripravljajo, da zajamejo Roždestvenskega v morski ožini Malaka. Kamimura pripluje do otoka Sumatra. Baltiško brodovje pa bo plulo, da se izogne vsem nevarnostim, baje okoli južnega obrežja Avstralije.

Do konca! Iz Tokia brzojavljajo, da upajo Rusi v Port-Arturju še vedno na pomoč do 1. marca. Ruska posadka je odločna, da so bori do zadnjega moža.

Kuropatkin je imel na ljubinski polk nagovor, v katerem je rekel, da umikanje sedaj ni več dopustno. Nikdo se ne sme več umakniti. Čuj, ki je postavljen, so mora doseči.

Važne priče v hullski aferi.

Š francosko ladjo „Paraguay“, ki je dne 21. t. m. došla iz Južne Afrike v Bordeaux, so došli tudi štiri ruski pomorski častniki, ki jih je poslal admiral Roždestvenki s posebno misijo v Evropo. To sta ladjiska poročnika Valron in Vesselago ter ladjiska praporščaka Selitrenikov in Varcar. Namenjeni so, da prisostvujejo pred hullsko komisijo kot prič. Poročnik Valron je dal dopisniku „Temp“ nekaj podatkov. On je sam uravnaval električne metelce, ko je brodovje zadelo z angleškimi ribiči, ter je dobro videl tuje torpedovke. Poročnik Valron ima od admirala Roždestvenskega naročilo, da carju poda drugo, bolj natančno poročilo in dokumente.

Mikadovo priznanje.

Mikado je poslal admiralu Togu, kakor se poroča iz Tokija, to-le priznanje: Izvedeli smo v svoje veliko zadovoljstvo, da naše torpedne flotilije pred Port Arturjem junako in uspešno izvršujejo svojo nalogo, dasi morajo dan in noč klubovati ne le viharjem, marveč tudi sovražnim bombam in granatam. Vkljub tem težkočam se jim je posrečilo izpolniti dano jim nalogo. Jemljemo na znanje junako in požrtvovalno izpolnjevanje dolžnosti in izrazimo svoje posebno priznanje hrabri svoji vojni mornarici.

Ravno.

Potrjuje se vest, da je umrl ruski general Kondratenko. — General Stesel je baje padel s konja ter se poškodoval. — Navdušenje in pogum v japonski armadi pred Port Arturjem gine; japonski vojaki odpovedujejo pokorščine svojim poveljnikom. Več vojakov je bilo radi tega ustreljenih. — Japonska ladija „Jasima“, ki se je potopila, je bila največja bojna ladija. Zadelo je ob rusko mino. — Abesinski cesar Menelik je daroval za ruske ranjence in bolnike 100.000 frankov ter jih izročil ruskemu poslaniku na abesinskem dvoru. — Rusija mobilizuje četrti armadni zbor in sedmi. Pokliče se v vojaško službo več rezervnih divizij. — Iz Mandžurije ni nikakih posebnih poročil, pač pa se tuje o vednih malih bojih med oddelki in predstražami.

Zadnje vesti.

Japonci so vzeli pri Erlungšanu Rusom baje okoli 40 večjih in manjših topov. — Japonci so zavzeli baje tudi hrib Nivio (?) pred Port Arturjem. — Togo je došel v Tokio, kjer je bil sprejet entuzijastično.

Razgled po svetu.

Ministerska kriza. — V ministerstvu je nastala kriza, ki je potegnila za seboj tudi ministerskega predsednika Körberja. Ko se je pokazalo v seji proračunskega odseka dne 9. dec., da ne more izposlovati 69 milijonov za vojaške namene, se je vedelo, da mu bije zadnja ura, ker se v tem slučaju ni mogel zateči k § 14. Vlada si posojila s § 14. ne more dovoliti, v to svrhu potrebuje privolitve parlamenta. Ker je bila situacija na sploh taka, da ni bilo upati od Körberja imenovanih milijonov, se pritisnili vojaški krogi, in Körber je padel. — V avdijenci pri cesarju je podal demisijo celega ministerstva. Sodi se, da sestavi novo ministerstvo železniški minister Wittek. Sprejetje demisije Körberjevega ministerstva je gotovo, in se cesarjeva odločitev naznani v kratkem. — Körber je bil Slovonom nasproten, vladati je hotel le z nemškimi strankami.

Duhovniško politkovanje obsojeno. — Nadškof v Rouenu, primas Normandije, je razpoznal za advent svojim podrejenim duhovnikom okrožnico, v kateri pravi glede duhovniškega politkovanja: „Poseganje duhovnikov v politične zadeve je bilo za cerkev vedno pogubno. Že večkrat smo rekli in ponavljamo, da to, kar je povzročilo smrt, ne more dati nazaj življenja. Tudi politika nam ne povrne, za kar nas je oropala. Za duhovnika je le ena pot zboljšati politični položaj, namreč ta, da z apostolsko gorečnostjo in z apostolskimi sredstvi deluje za posvečenje duš. Vse drugo je le brezplodna agitacija, ki ne gre čez površje ter zgreši pot k srcu ki je obenem korenina vsega zla in izvir prerojenja. Da se izrujejo te korenine ter se izviri spravi v tok, potrebujemo pobožnih župnikov in ne politikujočih duhovnikov.“

Mrtva piše. — V okolici mesta Št. Etienne na Francoskem je umrla neka bogata stara kmetica. Zdravniki so potrdili, da je mrtva. Ženska, ki je imela nalogo, prečuti pri umrlu, si da narediti močno juho, katero postavi zraven umrle na omaro in se še oddalji za nekoliko trenutkov, predno zavzije juho. A glej, ko se vrne, vidi, kako „umrla“ kmetica z vidnim tekom vživa juho, pri tem se še britko pritožuje, da je pre malo slana. Varuhinja je vsled tega zbolela.

Slovenska obrt odlikovana v Ameriki. — Na svetovni razstavi v St. Louisu v Ameriki so bili s srebrno kolajno odlikovani predmeti ljubljanske obrtne sole. Istotako odlikovanje je dobila tudi strokovna šola za čipkarstvo v Idriji.

Nova slovenska izvorna narodna igra. — Neznani avtor je izročil odboru ljubljanskega dramatičnega društva izvorno narodno igro s petjem in godbo: „Martin Krpan“. Za igro je porabljena ideja originalne pravljice o Petru Klepcu, povesti Levstikove in nekatere druge narodne pravljice slovenske in jugoslovanske. To igro uprizore v ljubljanskem gledališču se v tekoči sezoni.

Za 10.000 K dragocenostij, prstanov itd. je bil počasi zmaknil v neki veliki prodajalnici dragocenostij na Dunaju pomočnik Hartan, katerega so aretirali.

Radi dogodkov v Inomestu se vrši preiskava naprej. Obtoženih je bilo 138 Lahov, ali proti 80 je vsako sodniško postopanje že vstavljeno. Kdaj se bo vrsila razprava in kje, se ni nič določeno na merodajnem mestu.

Vohunka na carskem dvoru. — Na carskem dvoru v Petrogradu je zivela 9 let neka Angležinja kot varuhinja otrok. Carica jo je imela jako rada. Pred par leti so odpustili na dvoru nekega črnca, ker se ga je sumilo, da si je dovoljeval v neopazovanih trenutkih pregledovati važne spise. Ali črnc je rekel, da je on nedolžen, pač pa da brska Angležinja po spisih in pismih. Rusko služabništvo je od takrat strogo pazilo na to sumljivo Angležinjo, in pred kratkim se je posrečilo nekemu slugi, zapaziti jo, ko se je vtibotapila v carjev kabinet, da bi tam kaj izvohala po pismih. Baje je kopirala več važnih listin. Sluga pa jo je zaprl v kabinet, kjer so jo potem prijeli. Dne 25. t. m. so jo odvedli čez mejo. Sodi se, da so ji vohunstvo drago plačevale razne interesovane osebe.

Pobegnili blagajnik. — Z Reke je izginil blagajnik tamkajšnje komercijelne banke, Bertoli. Pri pregledovanju blagajne se je konstatiralo, da manjka 60.000 K.

Velikanski požar je uničil v Curihu 40 delavnic, kemično tovarno, tovarno za bicikle, 2 tiskarni itd. Škoda neizmerna.

O reformah v Rusiji. — Različno se razlagajo carjeve besede, izrečene proti konstituciji. Večni neprijatelji Rusije ne vpoštevajo nič razmer ter razlike med Rusijo in zapadno Evropo, marveč pišejo sovražno, nò, ker jim je pač prešlo v meso in kri, da ne smejo zapisati nikdar nikakega priznanja Rusiji. Ali car vendar obljublja reforme, ki morajo skozi in skozi v naprednem smislu vplivati na ruske podanike.

Car obljublja temeljite spremembe v zakonodaji, obljublja zakone na korist kmetkega stanu, da bodo kmetje polnopravni in svobodni državljani s primernim vplivom na opravljanje stvari javnega blaga. Car obljublja enakost vseh stanov, uredbo pravosodstva, samostojnost sodnikov, varstvo delavcev v tovarnah in pri obrtih, državno zavarovanje delavcev, strpljivost v verskih stvarih, odstranjenje nepotrebne v tesnvanja glasil javnega mnenja, da bodo časniki mogli vršiti svoj poklic kakor glasniki pravih prizadevanj na korist Rusije. Car pravi, da se imajo izvršiti velike notranje izpremembe v Rusiji. Dalje naznanja, da se določijo izjemne zakonite odredbe, ali le proti zlotinskemu sovražnikom javnega reda, a še te naj bodo le v skrajno potrebnih slučajih omejevale pravice privatnih oseb.

Kaj pa je to? Ali niso to lepe besede? In tem besedam sledijo brez dvoma tudi dejanja. Ko se uvedejo te premembe, bo storjen pač velik korak naprej, korak, ki vede počasi pa gotovo tudi v konstitucijo. Čez noč se pač take razmere, kakor v Rusiji, ne dajo spremeniti. Treba časa za naravni razvitok vsega, le po tem potu se morejo doseči pozitivni uspehi.

Škandal v petrogradskem gledališču. — Iz Petrograda poročajo, da je občinstvo v gledališču burno demonstriralo proti knezu Aleksiju. Knez je sedel v loži z neko damo, katera je imela na sebi vse polno lišpa, ki ga je kupil knez. — Občinstvo je klicalo: „Dajte denar nazaj!“ „Diamanti so kupljeni z denarjem za brodovje!“ Dama in princ sta bleda zapustila gledališče.

Književnost.

Slovensko ameriški koledar za l. 1905. je izšel v založbi nevjorskega

„Glas Naroda“. Koledar je jako zanimiv, z mnogimi ilustracijami. Na ogled je v naši knjigarni.

Dragi rojaki!

Znana Vam je naša huda borba za našo slovensko šolo, znan tudi iste žalostni izid: ni je več edine petrazredne slovenske šole na Koroškem! Zaslepljenost nekaterih domačinov, tuji nemški in laški in žal tudi slovenski delavci, ki delajo predor skoz Karavanke, in Slovencem nasprotno solske oblasti — vse to se je z divjo strastjo zagnalo v zaklad in biser naš, in dasi smo se branili z vsemi močmi, se takej premoti nismo mogli ustaviti: naša slovenska šola je strta, zdrobljena v dva dela...

Hud udarec je to ne samo za Št. Jakob, ampak za vse koroške Slovence, ker s padcem naše šole se je vsem Slovencem na Koroškem za dolgo zopet odmaknilo upanje priboriti si slovensko šolo. Vendar nikakor ne obupavamo, ker iz razvalin naše šole vidimo dvigati se veliko lepšo, veliko boljšo in popolnejšo šolo: „Narodno šolo“ družbe sv. Cirila in Metoda.

Veselo novo leto 1905

vošči svojim cenj. gosp. odjemalcem v mestu in na deželi

Anton Pečenko
veletržec z vinom
v Gorici

Res je „Nar. šola“ sedaj še le misel a ta misel je tako krepka in povsod sprejeta s takim navdušenjem, da se bo gotovo uresničila. Domače ljudstvo se je kot edine ladije resilke oklenilo z navdušenjem in s požrtvovalnostjo, ki presega vsako pričakovanje! Družba sv. Cirila in Metoda je v odborovi seji dne 3/11/04. odobrila to misel in je obljubila, da prevzame vzdrževanje šole, če jo sezidamo ter opravimo sami.

Za stavbo nove šole bo potrebnih najmanj 50.000 kron! — Pač velika svota, gotovo prevelika za nas koroške Slovence — in pa prevelika za vse Slovence in bližnje nam brate Slované!

„Ljubezen je dobrotljiva — ljubezen nikoli ne mine“. Na to radodarno ljubezen se zanašamo i mi ter prosimo, nujno prosimo: Bratje rojaki! pomagajte nam sezidati „Narodno šolo“ v št. Jakobu v Rožu, sezidati ladijo-resilko koroškim Slovencem, ki se potapljamo v požrešnem nemčurskem morju. — „Ne bomo se utopili, dokler bodo se ljubili sini majke Slave“.

Franjo Kobenter,
župan.

Fr. Majer, Matej Ražun,
načelnik šol. sveta. župnik.

Prispevke prejema; Matej Ražun, župnik, pošta; Št. Jakob v Rožu, Koroško.

Veselo novo leto 1905!

vošči svojim c. gg. odjemalcem
Anton Pucelj,
brivec v Gorici.

„Hotel Balkan“ Trst (Narodni Dom)

želi vsem svojim p. n. gostom

veselo novo leto

ter se istim, posebno pa Slovencem iz Primorske tim potom najsrčneje zahvaljuje za izkazano mu zaupanje, s katerim so njega in ob enem tako važno podjetje »Narodni Dom« podpirali.

Fran in Ivana Dolničar.

Naznanilo.

Podpisani odvetniki naznanjajo slavnemu občinstvu, da bodo imeli od novega leta 1905 naprej svoje pisarne ob nedeljah in praznikih zaprte.

V GORICI, 27. grudna 1904.

Dr. Alojzij Franko,
Dr. Dragotin Treo,
Dr. Henrik Tuma.

Četrti slovenski odvetnik dr. Frančišek Pavletič je uvedel že takoj ob začetku svojega uradovanja nedeljski in prazniški počitek.

Obvestilo.

Uljudno naznanjam, da se nahaja moja odvetniška pisarna od

— 1. januarja 1905 —

v prostorih

„TRGOVSKEGA DOMA“

v l. nadstr. (vhod iz ulice Corso Gius. Verdi).

Dr. Dragotin Treo.

Ivan Felberbaum - Gorica

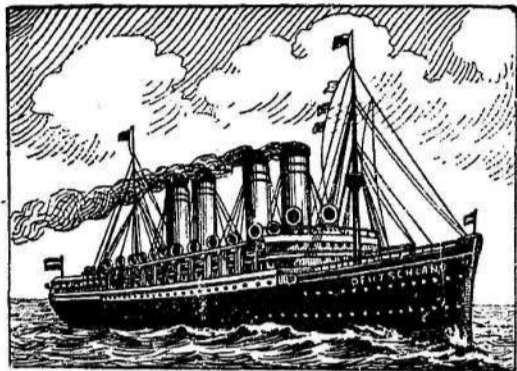
Tekališče Josipa Verdi 11. - Via Caserma 15.
Velika izbér:

jopičev za dame in sukenj — — — — —
oblek za otroke — — — — —
blaga iz preje in volne — — — — —
perila, nogavic, žepnih rut — — — — —

raznovrstnih čipk in podvez — — — — —
pletelih rokavic — — — — —
ovratnic, dežnikov — — — — —
in raznih novosti. — — — — —

Blago je po ceni in dobro.

Novosti: Bluze, spodnje suknje, predpisniki in kožuhovine.

Dožnja
v
Ameriko
za
gld. 100.

Dožnja
v
Ameriko
za
gld. 100.

Iz Ljubljane v Novi-York samo gld. 100

s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvania, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, Californija itd. toliko višje kolikor je tarfna cena po ameriški železnici; s priznanim najboljšimi parniki družbe

Hamburg - Amerika Linie

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, naj pošlje 20 kron are na moj naslov:

Fr. Seunig - Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Ruski lak

sem dobil direktno iz Moskve. Zagotavljam, da je bolj trpežen kot navadni lak.

Imam v zalogi tudi lepe glače in navadne lak-čevlje za dame, kakor tudi vsakovrstne otročje čevljičke.

P. Čotič,

čevljar v Gorici, Gosp. ulica 14.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, kréh in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico o teh boleznih. Dobiva se zastonj in franco v prlv. Schwannon-Apoteke, Frankfurt a. M.

Četki zahtevane brezplačno.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladničar v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidn. po srežbo po jako zmernih cenah.

Liniment. Capsici comp.

Zaščitna znamka: „Sidro“

Nadomestek za **Pain-Expeller**

je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče maslo; cena 80 vin., K 1-40 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ iz Elchterjevo lekarne, potem se je gotovo prejelo originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA

k „zlatem levu“ v Pragi
Elisabethgasse št. 5 nova.
Dnevno razpošiljanje.

Naznanilo.

Imam na prodaj nad 300 cepljenih, krepko vzgojenih dobro okorenjenih vrtnic, raznovrstnega plemena, vseh barv, visoke so 1/2, 1 in 2 metra; imam tudi take, ki splezajo ob hišah takozvane ple zavke.

Cene po dogovoru.

Jakob Birska št. 119.

na Brjah pri Rihembergu.

Denar prihrani

kdor se obrne na nas pred nakupom registrirne blagajne.

Garantujemo,

da prodamo boljšo blagajno in ceneje od vsake druge trvdke sveta. Po dopisnici naj se zahteva uzorce in navodilo, katero pošljamo zastonj.

Prima-blagajne za vsako ceno od K 65- višje.

Obsežno pat. zavarov. - Prikladno mesečno plačevanje.

National Cash Register Co Limited.

DUNAJ I. Kärntnerstrasse 12. — BUDIMPEŠTA, IV. Vaezi-utca 35.
GRADEC, Neutorgasse 49 — PRAGA, Porič 8.

POZOR!
Bolehnim zdravje.

Pakraške kapljice in slavonska biljevina sta danes najbolj priljubljena ljudska leka, ker delujeta gotovo in z najboljšim vspehom ter sta si odprla pot v vse kraje sveta.

Pakraške kapljice: Te delujejo izvrstno pri vseh želočnih in črevesnih boleznih, odstranjujejo grčeve bolezni v želodcu, gonijo vetrove ter čistijo kri, pospešujejo prebavo, uničujejo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge iz te izvirajoče bolezni.

Zdravijo vse jetrne bolezni; najbolje sredstvo proti boleznim maternice in madrona, radi tega ne bi smela manjkati v nobeni mestni ne kmečki hiši.

Vsako naj naroča in naslovi:

Peter Jurišić, lekarnik, Pakrac št. 211 (Slavonija).

Cena je sledeča franko na vsako pošto:

12 steklenic (1 ducat)	5 kron	— vin.
24 " (2 ")	8 " 60 "	
36 " (3 ")	12 " 40 "	
48 " (4 ")	16 " — "	
60 " (5 ")	18 " — "	

Manj nego 12 steklenic se ne pošilja.

Vidmarič predočuje kmetom moč pakraških kapljic in slavonske biljevine.

Slavonska biljevina: Vporablja se uprav sijajnim in najboljim vspehom, proti najstarejšemu kašlju, prsoboli, hrapavosti v grlu, težkemu dihanju, aduhi, kataru, odstranja goste sluzi ter deluje izvrstno pri vseh najstarejših prsnih in pljučnih boleznih.

Cena je sledeča franko na vsako pošto:

2 originalni steklenici 3 K 40 v., 4 originalni steklenici 5 K 80 v., 6 originaln. steklenic 8 K 20 v.

Manje nego 2 steklenici se ne pošilja. Pošilja se po povzetju ali naprej poslanim zneskom. Priporočam, da naroča vsako izključno le pod naslovom:

Peter Jurišić, lekarnik, Pakrac št. 211 (Slavonija).

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni vencl. — Mašne knjižice.

Mišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Josip Miani sin

Gorica — na Travniku šte. 23.

Zaloga:

vsakovrstnega stekla, steklene in porcelanaste posode, nožev, vilic, steklenic itd.

Izdela katerokoli steklarsko delo.

Izbira svetilk, električnih, na plin ali petrolej. Električne žepne svetilke.

Posebnost: izdelki iz aluminija za domačo rabo.

Sprejme se

= učenca =
za urarsko obrt.

Ponudbe na: Jakob Šulgoj, urar v Gorici, Gosposka ulica št. 25.

Nova trgovina v Gorici.

Otvorili smo novo trgovino, ki ima:

knjige, časopise (slovenske, hrvatske, ruske, češke, nemške, italijanske, na željo preskrbi vsak časopis v kateremkoli jeziku), papir vseh možnih vrst, pisarniške in šolske potrebščine (peresa, svinčniki, ročniki, črnilo, radirke itd. itd.)

Razglednice v najbogatejši izberi (nad 40000 vzorcev), med temi vse možne slovenske, narodne ali izdelki slovanskih umetnikov. Prekupcem velik popust.

Slike: zgodovinske, posvetne in nabožne, slovanskih umetnikov z umetniškimi okvirji tudi slovanskega izdelka.

Kipi: Preširen, Vodnik, Vega, Jurčič, Kesnik, Slomšek, Tolstoj, kraj Petar II. srbski, S. Gregorčič, Levstik itd.

V kratkem bo trgovina vrejena in popolna. Rodoljubi se lahko prepričajo, da bo to **modern vseskozi slovanski zavod**, kakoršnega na celnem Primorskem doslej ni bilo. Kazati hoče rojakom napredujočo slovansko umetnost, znanstvo, slovstvo v vseh panogah, in vzbujati za vse to med rojaki smisel in čut.

Rojakom v mestu in na deželi se toplo priporočamo

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček.

Traberjev

anatomično patologičen muzej.

V Gorici — izvozni trg.

Odpri vsak dan od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer.

Vstopnina 40 vin.

DIJAMANTI za rezanje stekla

od K 1-80, 2-40, 3-—, 4-—, 5-—, 6-—, 8-—, 10-—, 12-—, 15-—, 20-—, 30-—

— nad 10,000 komadov ima v zalogi —

ANGELO CASAGRANDE v Trstu

Portici di Chiozza 1. Razpošiljatev tudi posameznih komadov po povzetju. Telefon 994.

Andrej Fajt pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.
filijalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za bir-mance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pečivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za velike noč priporoča goriško pinco, potlice itd.

Gorica — Gorica

Klimatično zdravišče.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljud-skega vrta. — Hotel prvega reda. — V hotelu in dependanci nad 70 sob in salonov. — Lastna električna razsvetljava. — Elek-trični avtomobil-omnibus k vsem brzovlakom in po potrebi. — Velik park pretežno z eksotičnim rastlinstvom. — Mirna, krasna lega, nič prahu, kakor nalašč za one, ki hočejo prijetno in mirno preživeti nekaj časa v Gorici. — Izborna kuhinja in klet. — V hotelu je obsežna knjižnica.

Anton Ivanov Pečenko — Gorica

Velika zaloga

Zaloga piva

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

„Dolniška družba združenih pivovaren Zales-Laški Jrg in plzenjskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Mošćanske pivovarne“.

Zaloga ledu, karerega se oddaja le na debelo od 100 kg naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštna in točna.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojila: na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zastavo 6%, na menice 6%. Glavni deleži koncem leta 5½%.

Stanje 31. dec. 1903. (v kronah): Članov 1777 z deleži K=123.644. — Hranilne vloge 1.416.573-66. — Posojila 1.471.650-42 — Vrednost hiš 162.162-93 (v resnici so vredne več). — Reservni zalog 70.125-85.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Telefon št. 79.

CHRISTOFFLE

Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznano težko posrebrnjene

najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone, gospodinjstvo itd.

C. kr. dvorni založniki

Christoffle & C. — Dunaj

I. Opernring 5 (Heinrichshof).

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupcih. Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki gornjo tovarniško znamko in ime Christoffle.

Delavnica cementa in umetnih plošč

Ivan Maroni

v Gorici, tekališče Frana Josipa.

Tovarna kvadratnih plošč iz ce-menta jednobarvnih. Izvršujejo se vsakovrstna dela za stavbe, stopnice, verande, umetne plošče, cevi itd. Izdeluje kva-dratne plošče za hodnike.

Cene zmerne.

Kerševani & Čuk

v Gorici

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

priporočata svojo

zalogo šivalnih strojev

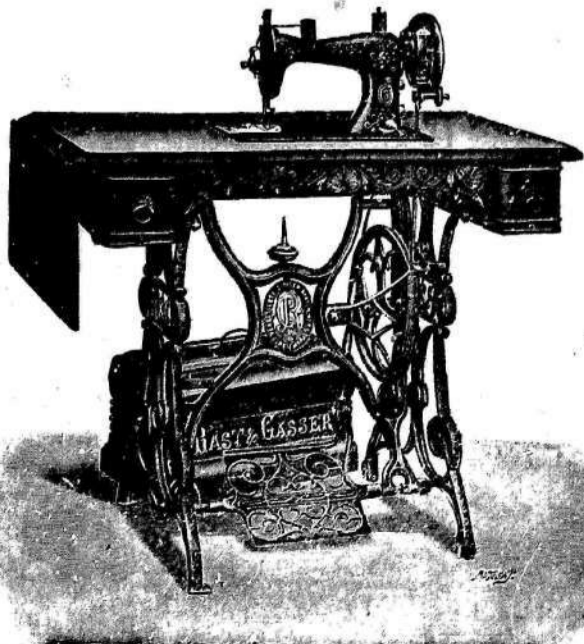
raznih sistemov,

za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec Raštelja št. 4 sprejema vsako popravo šivalnih strojev, dvo-koles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in po-pravo jamčiva od 5-10 let.

Prva koncesijonirana delavnica z mo-tornim obratom za fino mehaniko, fiziko, ma. tematiko, optiko, fino brušenje in poliranje itd. Vpeljava strelodovod, elektrike, brzojavov, hišnih telefonov, plina in vode.

Poprave se izvršujejo hitro in po cenl.

Ivan Potočnik & A. Hügel

Gorica, za vojašnico.

Precizijska delavnica predmetov za merjenje.

Bogata zaloga

raznih predmetov za razsvetljavo za plinovo in električno luč.

Oprave za kopelji, sesalke vseli sistemov. — Popravljavnica avtomobilov, motociklov in dvo-koles. — Delavnica za pobakrenje in poniklanje — Pumpe, železne in kovinske cevi. Zaloga mesarskega orodja, kuhinjskih nožev, brivskih britev, škarij itd.

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec

Corso Giuseppe Verdi št. 33

izdeluje

vsakovrstne obleke

za vsak stan,

kakor tudi

za civilne, vojaške in držav. uradnike.

Za vse obleke je vedno v zalogi raznovrstno ravno kar došlo sveže angleško i domače blago za jesensko in zimsko dobo.

Ima zalogo gotovih oblek in površnih sukenj za vsak stan.

Cene zmerne.

Ekspart Mizarska zadruga Ekspart

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecrala 1. Zastop-stvo v Spljatu ter Orljentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

ZLATAR

DRAGOTIN VEKJET

(C. VECCHIET)

Corso 47 — TRST — Corso 47

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine ter žepnih, zlatih in srebrnih ur.

Sprejema naročbe ter poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur. Velika izbér srebrnine za darila.

Kupuje ali zamenja z novimi predmeti staro zlato in srebro.

Cene zmerne.

Mihael Ussai

kovaška in ključavničarska delavnica

Židovska ulica št. 7.

Zaloga štedilnikov, sesalk in cevij za vodo. Izvršuje vsako popravo in vpe-ljavo sesalk in vodovodov.